digitale nieuwsbrief

cultuurhistorische vereniging
heemkundekring De Drijehornick
Nuenen-Gerwen-Nederwetten

Website: **www.drijehornick.nl** E-mail: **info@drijehornick.nl**

---

nummer 35 **1 augustus 2022**

In deze nieuwsbrief: **pagina**:

- Van het bestuur 1
- Website 3
- Oproepen 3
- Even voorstellen: deze maand Peter Thoben 4
- Ambtstoga van ds. Gerrit Griffioen naar het Vincentre 10
- Ontvangen objecten en documenten 13
- NGN200 14
- Limerick 15
- Gezien in ons archief 16
- Uit onze bibliotheek 17
- Gekiekt 19
- Wist u dat? 20
- Uit periodieken van andere organisaties 20
- Activiteiten van derden 21

VAN HET BESTUUR

Vakantie
Ook in de vakantieperiode ontvangt u onze nieuwsbrief. Gedurende de gehele vakantieperiode is het Heemhuis geopend op dinsdagmorgen van 9:30 uur tot 12 uur. Het bestuur wenst u een heel mooie vakantieperiode toe, elders dan wel thuis.

Open Monumentendag (OMD) zaterdag 10 september
Onze eerste activiteit na de vakantie is de Open Monumentendag. Thema dit jaar is duurzame monumenten. Nu zijn beschermde monumenten alleen al door hun ouderdom duurzaam, maar die dag zullen we op diverse manieren aandacht besteden aan vooral de echte verduurzaming van monumenten. Maar u weet misschien "als je een beschermd monument kunt verduurzamen dan kan dat met ieder pand". We zijn nog bezig met het definitief invullen van het programma tussen 11.00 en 16.00 uur. In de volgende nieuwsbrief treft u dat aan.

De avond voorafgaand aan OMD nodigen we alle Nuenense Monumenteigenaren uit om hen bij te praten over het Nuenense Monumentenbeleid en de mogelijkheden die zij hebben om hun monument te verduurzamen.
OMD wordt dit jaar samen georganiseerd met de duurzaamheidspromotor van de gemeente Nuenen: Jos Habraken. Vanuit het bestuur is Jan Vellekoop coördinator. Mocht u nog leuke ideeën of suggesties hebben of mee willen werken op de dag zelf, mail dan even met hem: janvelleko@gmail.com

Bijeenkomst van werkgroepen op zaterdag 5 november
Het bestuur wil dit jaar de leden van de werkgroepen gezamenlijk uitnodigen om hen weer eens te zien en bij te praten, maar ook om elkaar kennis te laten maken met nieuwe werkgroepleden en meer te weten te komen van de werkzaamheden van andere werkgroepen.
Zeker na enkele jaren van weinig onderlinge contacten, vanwege corona, zal zo'n bijeenkomst de onderlinge verhoudingen verstevigen.
In het verleden hebben vaker dit soort bijeenkomsten plaatsgevonden. Soms zijn hier heel mooie initiatieven uit ontstaan zoals het oprichten van de werkgroep.
De werkgroepleden worden nog persoonlijk uitgenodigd voor deze bijeenkomst.

Betaling contributie jaar 2022. HERHALING
In april jl. hebben we u de factuur gestuurd voor de contributie voor 2022. Helaas hebben velen het bedrag voor 2022 nog niet betaald. Omdat we dit jaar al vrij laat waren met het versturen van de factuur, is het des te prettiger indien degenen die nog niet hebben betaald, op korte termijn het bedrag overmaken op de rekening van Heemkundekring De Drijehornick, **NL08 RABO 0187 6587 30**.
Bij voorbaat hartelijke dank.

Ontwikkeling ledenbestand
In juli bleef het aantal leden gelijk. Er viel een lid af vanwege overlijden. Maar er diende zich ook een nieuw lid aan: Louis van Baren uit Eindhoven. We wensen Louis veel plezier en nut toe van het lidmaatschap bij onze vereniging. Het aantal leden is daarmee 287 gebleven.

Helpers gezocht
Voor het **schoonhouden van ons Heemhuis** zoeken we helpende handen voor 2 uur per maand. Informatie of aanmelden via: secretaris@drijehornick.nl

Rabo Club support
Onze vereniging heeft zich ook dit jaar weer ingeschreven als deelnemende vereniging bij de Rabobank Club Support. Personen (geen commerciële en zakelijke instellingen) die Rabobankrekeninghouder zijn én tevens ook lid zijn van de Coöperatie Rabobank kunnen dan weer einde augustus en in september (de juiste dagen geven wij u nog apart per mail door) hun favoriete vereniging ondersteunen met hun stem. Het aantal stemmen bepaalt uiteindelijk het bedrag dat Club Support toekent aan onze vereniging. Uiteraard hopen we dat u ons ook een van uw stemmen toekent.

We laten u nog per separate mail weten wanneer u uw stem kunt uitbrengen. NB. U kunt gratis lid worden van de Coöperatie Rabobank. Dat is een voorwaarde om te mogen stemmen.

WEBSITE

Bidprentjes

De gegevens van de circa 53.700 bidprentjes die in ons bezit zijn, zijn in de maand mei voor u toegankelijk gemaakt. Raadpleeg onze website, klik in de homepage op het witte blok met rode letters **'ONZE DIGITALE COLLECTIES (ZCBS)'** en u komt in onze collecties terecht. Kies dan het bestand 'bidprentjes' en u kunt aan de slag.

Zijn er vragen? Dan is er op onze inloop dinsdagmorgen altijd wel deskundigheid aanwezig. Ook demonstratie is mogelijk.

Bezoek regelmatig onze website
Het is bepaald de moeite waard om onze website regelmatig te bezoeken. Dan blijft u op de hoogte van de interessantste berichten over en van onze vereniging:
www.drijehornick.nl
De site is uitgebreid met een zgn. **LEDEN**-pagina. De informatie hier is exclusief voor leden. Om deze LEDEN-pagina in het menu te kunnen zien, dient u zich wel eerst aan te melden via INLOGGEN/REGISTREREN. U maakt daarmee een zgn. persoonlijk account aan met een door u te bepalen gebruikersnaam en wachtwoord. Heeft u vragen/opmerkingen of wilt u graag hulp, assistentie of tips krijgen over de steeds rijkere website, kom dan op dinsdagochtenden naar het Heemhuis.
Veel succes!

Verhalen
In juli zijn de navolgende beschrijvingen toegevoegd aan de website:
- De Voetbalvereniging Nederwetten
- Het Onderwijs in Nederwetten
- Herberg Auberge Eeckaerde;
- Heilig Kruispark Hooidonk;
- Stationsweg Eeneind;
- 't Weefhuis;
- Kasteelpark Eckart;
- het Heemhuis;
- Van Goghkerkje;
- Windmolen De Roosdonck.

U kunt ze vinden op de homepage onder de ONZE DORPEN en onder
Groene knoppen!: Monumenten, verder klikken op BIJZONDERE OBJECTEN.

OPROEPEN

Interessante verhalen over beroepen, families, gebouwen etc. , leuke anekdotes, verhaaltjes, video's, foto's, limericks , gedichten en liedjes.
Met het aanleveren van leuke anekdotes, verhaaltjes etc., etc. loopt het nog niet erg hard. Eigenlijk helemaal nog niet.
Dit kan toch anders, want u hebt zoveel verhalen over de bevolking en gebouwen en de cultuur van Nuenen, Gerwen en Nederwetten. En misschien nog wel over uzelf, óf over uw familie, óf over het beroep dat u of uw voorouders uitoefenden.
Daarom zijn we zelf gestart met familieverhalen uit Nuenen-Gerwen-Nederwetten. We beschrijven de familie van generatie op generatie die in een bepaalde branche werkzaam was.

EVEN VOORSTELLEN

Deze maand wordt aan u voorgesteld:

PETER THOBEN

INTERVIEW: RUUD BOVENS

Peter Thoben is zeer zeker geen onbekende binnen onze heemkundekring. We kennen hem al vanaf de tijd dat hij de lezing 'Brabantse schilderkunst in de regio' in februari 1994 voor onze heemkundekring verzorgde en later in november 2013 over Hugo Brouwer. Bij de snertwandeling van december 2013 liet hij ons met de geschiedenis van Klooster Mariënhage kennismaken met een lezing en rondleiding door klooster en kerk.

Peter Thoben voor het Heemhuis
[foto: Ruud Bovens]

Maar ook dat Peter voorzitter van de Heemkundige Studiekring Kempenland Eindhoven was én vanuit de tijd dat hij directeur-conservator van het Museum Kempenland in Eindhoven was. Maar van zeer nabij hebben we Peter Thoben leren kennen vanwege zijn vakkundige bijdrage aan het tot stand komen van boeken en artikelen voor onze heemkundekring. Daarbij denk ik aan het artikel over de graficus en activist Johannes Proost, die enkele jaren op de Bloemhoeve in Nederwetten woonde, gevolgd door een lezing en expositie in het Heemhuis.

Deze eerste alinea van mijn interview geeft al veel over hem prijs.
Maar om deze kleurrijke en creatieve persoon volledig weer te geven, gaat zeker niet lukken. Dit interviewverslag zal slechts een globale indruk geven van zijn markante persoonlijkheid.
Naast zijn vaktechnische bekwaamheden en beroepsmatige activiteiten wil ik meer over zijn persoon te weten komen.

Jeugd

Peter Thoben is geboren in Nijmegen als oudste van een gezin met vijf kinderen (drie jongens en twee meisjes). De vader van Peter (John Thoben) komt uit Salland en zijn moeder (Rie Rooijmans) is geboren in Amsterdam. Peter volgt de lagere school bij de Broeders van Maastricht in Nijmegen en gaat daarna direct naar het Sint-Canisiuscollege, waar hij gymnasium-B doet. Maar dat ging niet zonder slag of stoot. Immers zijn school-advies was H.B.S. (Hogere Burger School), maar hij wilde zelf graag naar het gymnasium. Tegen het schooladvies in ging hij samen met pa Thoben naar de rector om te vragen of hij toch naar het gymnasium mocht. En dat mocht hij proberen.
Al tijdens zijn schooltijd komt hij in Duitsland, waarvan de foto uit 1960 van de kabelbaan bij Boppard getuigt. (zie op pagina 6 foto: vader en zoon in de kabelbaan).

Via de broer van zijn vader, pater Willibrord die voor de Oostpriesterhulp van pater Werenfried van Straaten actief is, leert hij Duitse families met leeftijdgenoten (Heimat-vertriebenen) kennen; zij komen naar Nederland en Peter reist tijdens de vakanties naar hen. Na 1963 gaat hij samen met zijn vader geregeld naar Duitsland om genealogisch onderzoek te doen naar de eigen familie-oorsprong in de omgeving van Cloppenburg. Geweldige zomers beleefde hij er op de boerderijen bij verre familie.
Opgroeiend in Nijmegen wordt Peter van jongs af aan geconfronteerd met oudheden en historie; niet alleen het oude deel van het centrum dat na de oorlog overeind is blijven staan, maar de stad heeft ook aanknopingspunten met Karel de Grote én het Valkhof met St. Nicolaaskapel of Karolingische kapel en de Barbarossa-ruïne of St. Maartenskapel boeien hem zeer.
Als jongeling met broertjes en zusjes was er ook volop gelegenheid om te spelen en kattenkwaad uit te halen. Naast leren en spelen besteedde Peter, als oudste zoon, ook veel tijd in het bedrijf van zijn vader. Van jongs af aan hielp hij mee waar hij kon. Daar heeft hij ontzettend veel van geleerd dat hem later in zijn eigen beroep vaak van pas kwam en nog komt.

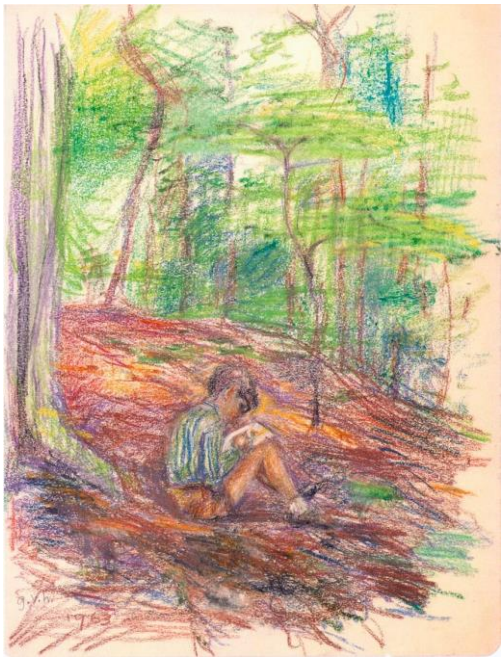

Peter Thoben aan de studie in 1964 (13 jaar) en aan het tekenen in het bos in 1963 [tekeningen van zijn vriend Guus van Hemert s.j.]

Peter en zijn broertjes en zusjes krijgen in hun jeugd de nodige tradities mee die vader John uit zijn jeugd vast wil houden binnen zijn eigen gezin. Te denken valt aan het maken van palmpaasstokken, paaseieren beschilderen én natuurlijk zoeken, Sint Nicolaas, boerenkool op Tweede Kerstdag, Onnozele Kinderen op 28 december, Driekoningen op 6 januari met een cake met een boon en kaarsjespringen en nog vele zaken meer.

Na de succesvolle afronding van het gymnasium wilde Peter aanvankelijk naar de Grafische HTS in Amsterdam vanwege de drukkerij van zijn ouders: Thoben Offset Nijmegen. Maar omdat hij – ondanks zijn praktijkervaring thuis – van vooraf aan moest beginnen, ging hij toch liever eerst archeologie studeren in Nijmegen.

Vader John en zoon Peter Thoben in de kabelbaan bij Boppard in Duitsland, 1960

Ouders
Vader John Thoben (geboren in Raalte) komt beroepsmatig in Nijmegen terecht. Hij vindt daar huisvesting met hulp van de jongste tante van moederszijde en haar man, die al lang in Nijmegen woonden. Vader werkte eerst bij een stencilinrichting waarna hij zich in 1951 zelfstandig vestigde (Thoben's Stencil- en Copieerinrichting). In 1950 trouwen John Thoben en Rie Rooijmans waarna in 1951 Peter wordt geboren en in 1952 zus Vera. In 1954 volgen zus Liesbeth, in 1955 broer Paul en in 1958 broer Han. Gezin en bedrijfje verhuizen in het begin nogal eens. Vanaf 1953 wordt het pand Van Welderenstraat 123 betrokken, waar beneden het bedrijf is gevestigd en boven het woongedeelte is. Het bedrijf van pa groeit gestaag en legt zich toe op de offsetdruktechniek, vandaar Thoben Offset Nijmegen. Diverse familieleden werken mee in de beginnende drukkerij.

Bedrijf van ouders
Vader Thoben behaalt in 1952 het diploma Kantoor en Offsetbedrijf en legt hij zich al experimenterend toe op de offsetdruktechniek, wat in zijn visie het procedé van de toekomst gaat worden. Het gaat goed met het bedrijf en enkele familieleden worden erbij betrokken zoals een zus en twee broers van moeder Thoben-Rooijmans. Haar ouders maar ook de moeder en zeven zussen van vader Thoben verhuizen van respectievelijk Alphen aan den Rijn en Raalte naar Nijmegen in 1955. Peter is dan een menneke van vier jaar en dribbelt al volop mee met de ooms, tantes en oma's. De drukkerij groeit, zodat er in 1959 wordt uitgebreid. In de vernieuwde drukkerij worden o.a. boeken voor Cambridge University Press gedrukt, waarmee het begin van de specialisatie in boeken wordt gelegd. Rond die tijd krijgt het bedrijf de naam Thoben Offset Nijmegen. Later waren activiteiten meer gericht op het drukken van kunstcatalogi en kunstboeken.
Maar hoe ging dat nu met Peter?

Peter: "*Vanwege mijn interesse in de drukkerij – ook tijdens mijn gymnasiumtijd en studie kunstgeschiedenis en archeologie – word ik als de gedoodverfde opvolger beschouwd.*"

In de periode dat pa ziek was om het bedrijf te leiden, heeft Peter tijdens de vijfde klas gymnasium geprobeerd het bedrijf draaiende te houden. Zijn jongere broer Paul lijkt niet veel interesse in de drukkerij te hebben. Het is dan ook een geheel onverwachtse draai voor de toekomst van Peter, wanneer broer Paul zich in 1971 aanmeldt als student aan de Grafische School in Utrecht. Na zijn studie en stage komt Paul Thoben in 1975 in de drukkerij van zijn ouders werken en wordt in 1979 medefirmant. In 1985 is vader Thoben gestopt in het bedrijf en zet Paul het voort o.a. met zijn jongere broer Han, die als kok opgeleid toch besloot bij zijn vader in de zaak te gaan werken. Daarmee lag voor Peter de weg open om zijn eigen toekomst in te vullen.

Opleiding

De studie archeologie kan in Nijmegen aan de toenmalige Katholieke Universiteit Nijmegen (nu Radboud Universiteit Nijmegen) op twee manieren gedaan worden en wel via de klassieken (Grieks en Latijn) óf via de kunstgeschiedenis. Peter koos voor de laatste mogelijkheid en geraakte steeds meer geboeid door de kunstgeschiedenis.
Dat hij tijdens zijn studie niet alleen maar heeft zitten blokken, blijkt wel uit de parttime banen die hij tijdens zijn studie had. Zo was hij begeleider van eerstejaarsstudenten, werkte als student-fotograaf van het Kunsthistorisch Instituut en verzorgde daar ook de kunsthistorische bibliotheek. Daarnaast werkte Peter als parttime docent voor kunstgeschiedenis en kunstbeschouwing aan de Academie voor de Opleiding van Teken- en Handvaardigheidsleraren in Tilburg en aan de Gelderse Leergangen in Arnhem, en had nog diverse andere werkzaamheden.
In 1975 slaagt Peter voor zijn kandidaatsexamen en moet op zoek naar een onderwerp voor zijn doctoraal. Vanuit zijn interesse voor beeldhouwkunst neemt hij de beeldhouwer August Falise (1875-1936) uit Wageningen tot onderwerp. Deze beeldhouwer had in de openbare ruimte een 40-tal standbeelden en H. Hartbeelden gemaakt maar er bestond nog weinig of geen documentatie over. In 1980 slaagt Peter cum laude voor zijn doctoraalexamen met als bijvakken middeleeuwse kunstgeschiedenis en kerkgeschiedenis met scripties over 'Middeleeuwse muur- en gewelfschilderingen in de provincie Limburg' en 'De aankleding van kerkgebouwen in de eerste helft van de negentiende eeuw'.

Interesses

Peter Thoben achter het elektrisch orgel in de kapel van de paters Kapucijnen in Nijmegen

Tijdens ons gesprek krijg ik al na een korte tijd in de gaten dat Peter een zeer breed interessegebied heeft. Zo zag hij van zijn grootvader van moederszijde het orgelspelen en kreeg daarna zelf piano- en orgelles. Bijna 40 jaar lang heeft Peter iedere zondag de H. Mis met muziek opgeluisterd en Gregoriaanse zang of liederen in de volkstaal (o.a. van Huub Oosterhuis) in de kapel van de paters Kapucijnen in Nijmegen begeleid. Toen Peter getrouwd was en in Eindhoven woonde, reisde hij elke zondag met gezin op en neer en ging na de H. Mis zijn grootmoeder, moeder of zijn vader in 's-Heerenberg bezoeken.

Van vader leerde hij hoe je stamboomonderzoek moet doen. En zo ontdekte Peter dat de naam Thoben zijn oorsprong in Duitsland vindt, in de omgeving van Cloppenburg. Ook is Peter van jongs af aan geïnteresseerd in allerlei objecten mits ze maar ouderdom uitstralen. Van jongs af aan heeft Peter het idee gehad om in de museumwereld te gaan werken. Zo hield Peter als jongen op zolder van het ouderlijk huis al een expositie van spullen van zijn grootmoeder en van paters. Zoals een goed ondernemerskind betaamt, vroeg hij natuurlijk entreegeld. Dat droeg hij, als goed katholiek opgevoede jongen, heel braaf af aan de missie. Peter heeft zelf wel opgravingen gedaan op jonge leeftijd, soms samen met een oom in de Betuwe. Later was hij betrokken bij de afdeling Nijmegen van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland (A.W.N.) en medeorganisator van tentoonstellingen. Als inwoner van Nijmegen kun je niet nonchalant tegenover historie staan en word je er als vanzelf ingetrokken. Uit interesse volgt hij dan ook colleges van velerlei vakgebieden.

Gezin
In het jaar van zijn afstuderen is de tijd rijp om in het huwelijk te treden met Yvonne o.a. om uit militaire dienst te blijven. Zij kenden elkaar al meerdere jaren en Yvonne woonde inmiddels in Eindhoven omdat zij als verpleegkundige sinds 1977 in dienst was van het Catharinaziekenhuis.
In 1980 trouwt Peter met Yvonne Cornelissen: Peter blijft nog in Nijmegen wonen, Yvonne in Eindhoven. In 1983 strijken ze neer in de Tramstraat, waar zij vandaag de dag nog steeds wonen. Zij krijgen vier kinderen: Christel in 1986, Henriëtte in 1988, August in 1990 en Emelie in 1995. Na haar studie voor tandarts is dochter Christel met haar man ook in de Tramstraat komen wonen. Ze hebben twee kinderen: Liza 2 jaar en Lotte dit jaar geboren.

Beroep
In 1980 was het niet gemakkelijk om als kunsthistoricus een vaste baan te krijgen en hij heeft wel 80 sollicitatiebrieven de deur uitgedaan. Museum Kempenland kreeg van de gemeente Eindhoven in die tijd toestemming om een professionele directeur-conservator aan te stellen. Zo werd Peter in april 1981 benoemd in deze functie. Het museum was toen nog gevestigd in het voormalige gebouw van het Kantongerecht aan het Stratums-eind (bovenetage). Intussen werden pogingen ondernomen om het museum op een andere locatie gehuisvest te krijgen.
Naar aanleiding van het Europees Monumentenjaar in 1975 ging de gemeente Eindhoven diverse gebouwen aanwijzen tot monument; in 1977 werd de 'lege' Steentjeskerk gemeentelijk monument, maar moest een functie krijgen.
In 1982 gaf de gemeente toestemming om de Steentjeskerk tot museum te bestemmen. Eerst moest het gebouw gerenoveerd worden om er in 1984 het museum te kunnen huisvesten. Werd er in de museumlocatie op het Stratumseind de nadruk gelegd op de vaste collectie vooral met betrekking tot de stads- en regionale geschiedenis, in de nieuwe locatie die veel groter was, kwam de nadruk meer op wisseltentoonstellingen te liggen om steeds nieuwe doelgroepen te kunnen trekken. Peter heeft door de jaren heen wel 250 tentoonstellingen gemaakt en zo'n 100 begeleidende brochures/boekjes geschreven. Ook echtgenote Yvonne droeg haar steentje bij in het Museum Kempenland als gastvrouw bij bijeenkomsten, lezingen etc. Zij was een waardevolle assistente van de directeur bij vele zaken die met de exploitatie van het museum te maken hadden.
Het museumbezit werd in de loop der jaren sterk en gevarieerd uitgebreid dankzij de kennis en relaties van Peter Thoben.

Betrokkenheid in de kunstwereld
Maar ook buiten het Museum Kempenland laat Peter zich zien als vakman. Hij is in de cultuurhistorische wereld in de regio bij veel organisaties een geziene gast. Hij geeft regelmatig lezingen, en wordt vaak als spreker bij openingen van tentoonstellingen en symposia of als jurylid gevraagd.

Hij is actief (of geweest) in diverse besturen en adviescommissies, zoals Heemkundige Studiekring Kempenland Eindhoven; Stichting Cultuurfonds t.b.v. Noord-Brabantse Schuttersgilden; Raad van Beheer van het Jacob Smitsmuseum in Mol en Vereniging van Kempische Schrijvers. Ook was hij lid van de gemeentelijke monumentencommissie waarbij niet alleen de inventarisatie van monumenten plaatsvond maar evenzo de selectie. Hij is/was lid van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland; Thijmgenootschap; Vereniging van Nederlandse Kunsthistorici; Nederlandse Museumvereniging; en nog vele, vele andere organisaties en laatstelijk nog van heemkundekring De Drijehornick.

Eerbetonen
Ter gelegenheid van Koninginnedag in 2006 wordt Peter Thoben benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.
In 2009 wordt Peter vanwege zijn bemoeienis voor de Belgische kunst en cultuur benoemd tot geassocieerd buitenlands lid van de Koninklijke Academie voor Oudheidkunde van België.

Jubileumboek en portretpenning
Op 21 april 2006 viert het Museum Kempenland het 25 jarig jubileum van directeur-conservator Peter Thoben. Bij die gelegenheid geeft de jubilaris een monumentaal boekwerk uit 'Museumwaaier Museum Kempenland Eindhoven' dat in september van dat jaar wordt gepresenteerd (zie foto hieronder). Dit boek geeft een overzicht van 25 jaar museumwerk. Ook wordt in 2006 een portretpenning van Peter gegoten naar ontwerp van Jos Reniers.

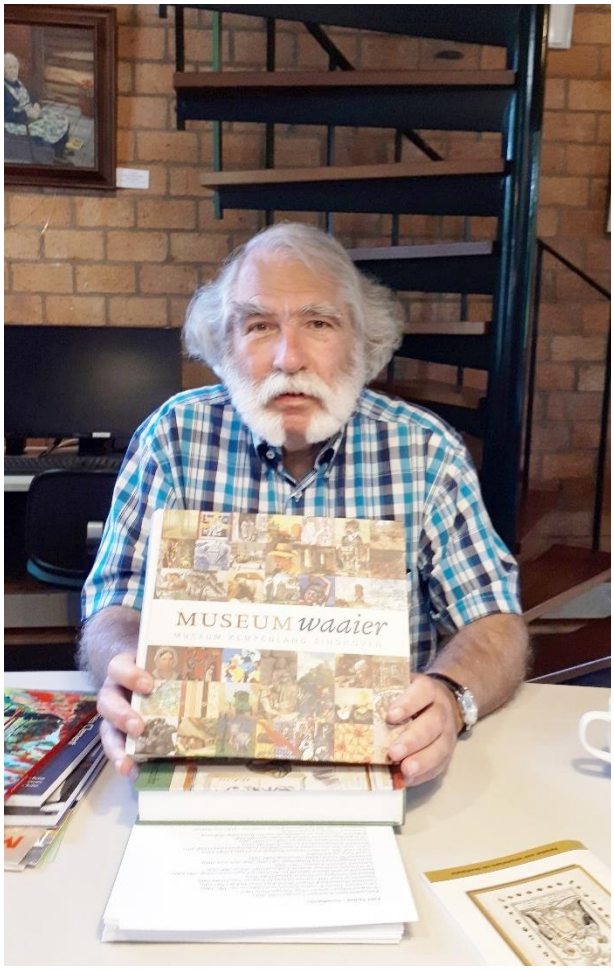

Peter Thoben met eigen jubileumboek [foto: Ruud Bovens]

Portretpenning van Peter Thoben door Jos Reniers

Na de periode Museum Kempenland
In 2009-2010 besluit de gemeente Eindhoven Museum Kempenland te sluiten, onder groot protest van de Vrienden van het museum en vele, vele anderen.
Nadat Peter een rustperiode van negen maanden opgedrongen krijgt, gaat hij enigszins gedesillusioneerd verder in zijn kunstwereld.
Momenteel is hij zeer actief bij … ja, dat is te veel om op te noemen maar ik wil er twee uithalen: de Henri van Abbestichting en bij het Andreas Schotel Museum in Esbeek waar hij conservator, organisator en publicist is voor één dag in de week. Daar heeft onze heemkundekring in december 2019 zijn snertwandeling gehouden met natuurlijk uitleg van Peter.

Verder heeft hij onze heemkundekring vaktechnisch ondersteund bij het samenstellen en schrijven van een belangrijk deel van het nieuwe boek: *'t Weefhuis. Van linnenfabriek tot kunstgalerie. De periode Henk Smolders*. Tijdens het landelijk Open Monumenten-weekend in september dit jaar hopen wij dit boek te publiceren.

En, we hopen …… nog vele jaren gebruik te mogen maken van de vakkennis en ervaring van Peter Thoben.

AMBTSTOGA VAN DS. GERRIT GRIFFIOEN NAAR HET VINCENTRE

DOOR PETER VAN OVERBRUGGEN *voorzitter Stichting Kunstfonds Vincentre*

Na het overlijden van ds. Gerrit Griffioen in 2019 ontving ik van zijn familie het aanbod van diens toga voor het Museum Vincentre. De feitelijke overdracht was met de familie al gepland voor maart 2020. Maar ja, covid… Op 9 juli 2022 kon uiteindelijk de ambtstoga van Gerrit Griffioen worden aangeboden aan het Museum Vincentre door zijn nicht Dies Griffioen uit Leiden.

Gerrit Griffioen (1925-2019) was van 1955 tot 1971 predikant van de toenmalige Hervormde Gemeente Nuenen. Hij was gehuwd met Johanna Petronella Koolhoven (Delft 12 juni 1921 - Bathmen 21 april 2006).

Gerrit Griffioen kreeg de ambtstoga van zijn oudste broer Klaas Griffioen en diens vrouw als geschenk bij zijn intredepreek op 22 September 1951 in het kerk-gebouw van de Doopsgezinde Gemeente Utrecht. De toga werd gemaakt door de bevriende Apeldoornse kleermaker-coupeur Bor Wagenaar.
De familie Griffioen was bij deze bijzondere toga-overdracht met 11 personen een dag lang te gast in en rondom het Vincentre, samen met ds. Christien Crouwel en ds. Marlies Schulz.

Ds. Gerrit Griffioen in toga met bef

Na de ontvangst in het Vincentre en een persoonlijk verhaal van Dies over haar oom kon ik nog wat saillante anekdotes opdissen uit de kleurrijke Nuenense pastoraatsperiode van ds. Griffioen. Daarna vond de officiële overdracht plaats, bevestigd met een handtekening op de schenkingspapieren.
Omdat de neven en nichten in de Nuenense periode van Griffioen regelmatig bij hun oom en tante logeerden, werden zij bovendien door Marlies Schulz gastvrij uitgenodigd voor een bezoek aan pastorie, Vincents voormalige schildersatelier en tuin, voor hen immers dierbare 'lieux de mémoire'.

Zijn echtgenote Johanna Petronella Koolhoven, geportretteerd door Hugo Brouwer uit Nuenen

Overdracht toga door Dies Griffioen aan Jan Kees Lemkes

Twee ontdekkingen
Bij dit bezoek aan de pastorie werd nog een onthulling gedaan die ik graag eerder voor het 'pastorieboek' had willen weten. De familie wist namelijk met zekerheid te vertellen dat de gedroogde bloemen in het glas van de tochtdeuren in de gang destijds door hun tante zelf zijn aangebracht. Ook op de zolder deden we nog een zeer bijzondere aan Gerrit Griffioen gerelateerde ontdekking. Omdat ik voor de achtergrond daarvan nog het nodige speurwerk moet verrichten, volgt de onthulling daarvan later.

Op de bijgaande foto is een ambitieus projectplan te zien voor een -gelukkig nooit uitgevoerd!- 'cultureel centrum' bij het Van Goghkerkje.

Projectplan Cultureel Centrum aan 't Venneke

Na de lunch op het Vincentre-terras brachten de Griffioens nog een bezoek aan het museum, waar in de domineeskast eerder de togawissel had plaatsgevonden. Tenslotte mocht ik hen langs de belangrijkste Nuenense Van Goghplekken leiden.
Het aardappeletersbeeld in het Park bleef daarbij ongezien: het was onbedoeld als een kermisattractie verdekt opgesteld achter de botsauto's….

Het is bijzonder dat het museum in de 'kast van ds. Theodorus van Gogh' nu een toga tentoonstelt die ook in het Van Goghkerkje is gebruikt door een 'Nuenense' predikant die in de pastorie aan de Berg heeft gewoond.
Voordien hing in het Vincentre de toga van de vader van Christien Crouwel, die deze op 9 juli na 12 jaar bruikleen weer terugkreeg.

Jan Kees Lemkes memoreerde bij deze teruggave dat in die periode 200.000 bezoekers deze toga hadden gezien! Voor de toga van ds. Griffioen, die nu 'tot in alle eeuwigheid' in de permanente domineeskast hangt, zal dat aantal in de toekomst ruimschoots overschreden worden.

Christien Crouwel bij 'haar' toga in de domineeskast van het Vincentre

ONTVANGEN OBJECTEN EN DOCUMENTEN

Van **Cor Donkers** (Gerwen) ontvingen we een geschiedenis-boek met de titel Toneel der Eeuwen.
Geschreven door J. Kleijntjes s.j. en dr. H.F.M. Huijbers,
Deel 1-a: Oudheid en Middeleeuwen.
Het boek behoorde toe aan wijlen Henk Sloots.

Cor Donkers in het Heemhuis
met geschiedenisboek [foto: Ruud Bovens]

Van **Joost de Kruijff** ontvingen we acht medailles waarvan zes van een schietvereniging uit Nuenen ("Nunensche Flobertvereeniging") en twee tentoonstellingsmedailles uit 1888 (Dordrecht en Boxtel). De medailles behoorden tot de familie De Kruijff.

[foto's: Ruud Bovens]

Van de heer **Breugelmans** uit Nuenen ontvingen we boeken (Schiedam, Zierikzee, Delfshaven), bidprentjes en instructieboeken voor paleografie.

[foto: Ruud Bovens]

NUENEN-GERWEN-NEDERWETTEN 200 JAAR

PERSBERICHT

Nuenense tentoonstelling VER-ƒ-STREKEN augustus-september 2022

Zie ook de video, die Ben Rezelman voor de LON maakte over de expositie:
https://fb.watch/eqk-9LRmv5/

Daantje en Dommel

Om ook onze jeugd meer te betrekken bij NGN200 heeft Carolien Tibboel, student van het SintLucas – de vakschool voor creatief talent - in Eindhoven, een project bedacht dat ze in samenwerking met de Stichting NGN200 gestalte geeft. Het heet Daantje en Dommel. De stripfiguren Daantje en haar hond Dommel beleven in dit stripboek drie verhalen uit het verleden van Nuenen, Gerwen en Nederwetten. Het boek is gemaakt voor kinderen van de basisschool. Naast dit boek hoort ook een bijpassend lesprogramma. Deze verhalen, werkmaterialen en alle verdere informatie is te vinden op de website NGN200.nl

Project 'Nuenens Blokje Om' dichter in beeld

De zomer is begonnen. Misschien hebt u veel zin om een mooie wandeling te maken door de natuur rond Nuenen, Gerwen en Nederwetten. In het kader van NGN200, Nuenen-Gerwen-Nederwetten 200 jaar één gemeente, organiseert ons lid Agnes Leijen **Nuenens Blokje Om dichter in Beeld**. Ze doet dat samen met Dichterscollectief Nuenen en kunstenares Marianne Schellekens.
Inmiddels zijn er wandelingen gehouden in en rond de Papenvoortse Heide, rond de buurtschap Stad van Gerwen, in en rond Nederwetten, door het Dommeldal en vorige maand in en rond Opwetten.

Er zijn nog wandelingen op de zondagen 21 augustus, 18 september, 16 oktober, 20 november en 18 december.

Zie ook de website NGN200 voor meer informatie over Nuenens Blokje Om dichter in beeld.

Voorafgaand aan de wandelingen zijn routekaarten gratis af te halen bij Jumbo-Ton Grimberg.

LIMERICK VAN GERARD DE LAAT

D'Innènd

D'Innènd hi zich, ze klèèn ás 't is
Gruts lôte zien zeeker én gewis
In 't "Trots óp D'Innènd!"
Zit die prónte trènd
D'Innènd al hil èèwd én ooh ze fris

U kunt deze limerick ook beluisteren door op deze link te klikken:
https://drijehornick.nl/immaterieel-erfgoed/dinnend/

Voor Eeneind zie ook pagina 24.

GEZIEN IN ONS ARCHIEF

DOOR: JOKE VAN OUWERKERK-VAN ECK

Als herinnering aan de bedevaart naar Beauraing: splinters van de stam van de verschijningsboom (de meidoornstruik)

Beauraing was in het jaar 1932 een plaatsje in de Ardennen met zo'n 2000 inwoners, een kerk, een jongensschool, twee meisjesscholen, en met een ruïne van een oude burcht, overblijfsel uit de geschiedenis. Op het einde van dat jaar gebeurde er iets dat de gemoederen van heel België en de omliggende landen in beroering bracht: Onze Lieve Vrouw verscheen hier aan vijf kinderen uit twee verschillende gezinnen.

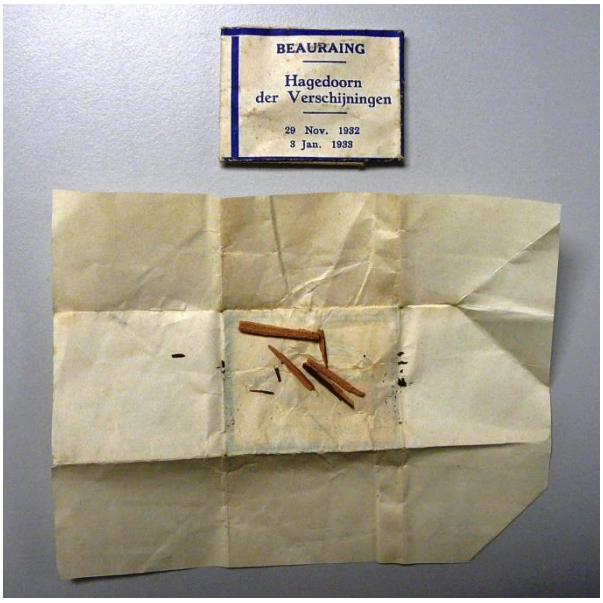

De eerste verschijning vond plaats op 29 november 1932.
Tegen de avond gaan Fernande (15 jaar) en Albert Voisin (11 jaar) samen met hun vriendinnetje Andrée (14 jaar) en Gilberte Degeimbre (9 jaar) hun zusje Gilberte Voisin (13 jaar) ophalen van school. Terwijl ze voor de deur van het pensionaat staan te wachten, ziet Albert plots een in het wit geklede Dame in de ruimte boven de Lourdesgrot zweven. Hij geeft een gil. Dan zien ook de anderen de witte gestalte. De zuster die de deur opent zegt vriendelijk dat een beeld niet kan bewegen. Angstig rennen de kinderen naar huis. De ouders vermanen hen om er vooral niet over te spreken. Maar de volgende middag weet heel Beauraing van het gebeuren.
Op 30 november, 's avonds, weer rond 18.30, zien ze alle vijf de verschijning boven het spoorwegviaduct. Voor het eerst zien ze hoe mooi de verschijning is. Zoals gewoonlijk worden de kinderen niet geloofd. De zusters van het pensionaat waartoe zij behoren, verbieden hun erover te spreken en zelf willen de zusters er verder geen aandacht aan besteden. Maar dan bij de vierde verschijning, beweegt de H. Maagd zich naar het nieuwe gebouw van de zusters en blijft daar, onder de gebogen takken van de meidoornstruik staan. Zij opent haar handen bij wijze van groet, glimlacht en verdwijnt.
De kinderen zijn niet intern en de overste gebiedt hen de volgende avond thuis te blijven. De kinderen gehoorzamen, maar brengen die nacht door in wenen en bidden.
De verschijningen hebben hier steeds 's avonds plaats, zodat er vele mensen bij tegenwoordig zijn. De eerste dagen scheen Maria de kinderen op te wachten, daarna verschijnt zij pas onder het rozenkransgebed. Als de kinderen Haar zien, gaan de stemmetjes hoger en vormen als het ware een geluid. Een paar honderd personen bidden vurig mee, te midden van een zuivere stilte. De zusters die dit horen, vragen zich angstig af wat hiervan te denken. Onderhand houden zij zich stipt aan de orders van Mijnheer de Deken: het hek blijft gesloten en zijzelf verschijnen niet.
Dan komt de 8ste december. Reeds in de vroege morgen gaat een grote mensenmassa ter communie. Na deze vroegmis is het een ware processie naar de meidoornstruik. Er zijn autobussen uit Charleroi, Mézière, Givet, Namur, St. Hubert en Brussel en er hebben extra treinen gereden vanuit Dinant en de Ardennen. Om drie uur 's middags is de plaats van de zusters stampvol, zo ook de straat. Bij de meidoornstruik is het een vuurzee van kaarsen. Toch worden de hekken weer gesloten, zij het met veel moeite, de kaarsen worden gedoofd. Om 6 uur komen de kinderen. Een kreet weerklinkt: "Zij is er!". Zij vallen weer allen tegelijk op de knieën, bidden het Weesgegroet en vragen de H. Maagd te willen spreken.

Doch geen woord, alleen een glimlach. Dan bidden zij het hele rozenhoedje en de verschijning blijft gedurende al die tijd zichtbaar.

Er zijn zes dokters, die de kinderen willen gadeslaan en er ook proeven op willen uit-oefenen. Zo laten zij een elektrische lamp aan hun ogen voorbij gaan. Een dokter steekt een van hen behoorlijk diep met een naald en een legt een brandende lucifer op de hand van het meisje, de lucifer brandt op maar er is geen teken van gevoeligheid waar te nemen. Als de kinderen na afloop dit alles horen, zijn zij zeer verwonderd ; er is ook geen spoor van een brandplek te zien. De kinderen worden ook apart ondervraagd, maar er is geen verschil in de uitspraken. Op 21 december maakt zij zich bekend en zegt: "Ik ben de Onbevlekte Maagd."
Op 23 december: "Ik zou een kapel willen, opdat men hier ter bedevaart komt." Op 29 december hoort Fernande haar zeggen: "Bid, bid veel!" Tijdens de laatste verschijningen, vanaf 29 december, zien de kinderen telkens tussen de tot groet geopende armen: een in lichtstralen gehuld Hart, dit is de reden waarom men Maria hier noemt: Moeder met het Gouden Hart.
Op 1 januari hoort Gilberte haar zeggen: "Bid altijd." Dan op 2 januari zegt zij: "Morgen zal ik aan ieder van u iets bijzonders zeggen."
3 Januari is de dag van het afscheid en de dag, die gekenmerkt blijft door de belang-rijkste mededelingen. Albert ontvangt een geheim, dat hij altijd heeft bewaard. Aan zijn zusje Gilberte geeft de H. Maagd de grote belofte van Beauraing: "Ik zal de zondaars bekeren." Heerlijke belofte van het Onbevlekte en daardoor zo machtige Moederhart, dat meelijdt met allen die bidden voor de terugkeer van hun dierbaren, omdat zij zo vurig verlangen weer een te zijn onder elkander in Liefde-tot-God. En als om Haar macht bekend te maken, zegt Zij tegen Andrée: "Ik ben de Koningin van de Hemel en de Moeder van God; bid altijd.
Aan Fernande tenslotte, die bij deze verschijning aanvankelijk niets waarnam en daarom langer door was gegaan met bidden, tot haar zegt Maria: "Houd je van Mijn Zoon? … Houd je van Mij? Offer je dan voor Mij op!" Allen horen zij Haar zeggen: "Adieu!"

BRON: MARYPAGES.COM EN **WWW.BEDEVAARTBEAURAING.NL/BEAURAING/HETVERHAAL/**

UIT ONZE BIBLIOTHEEK

Boek van de maand

Deze maand brengen de bibliothecarissen het volgende boek onder uw aandacht.

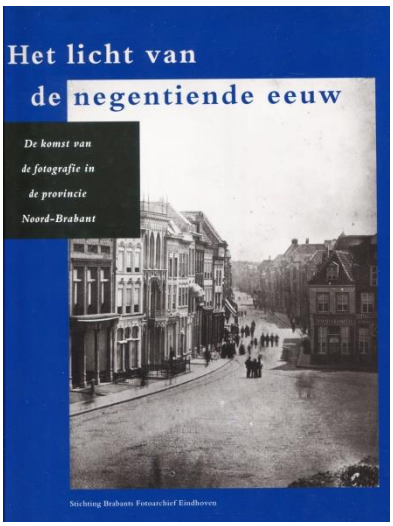

Het licht van de negentiende eeuw

De komst van de fotografie in de provincie Noord-Brabant

Jan Coppens, fotograaf en fotohistoricus

Marga Altena, kunstgeschiedenis, gespecialiseerd in de geschiedenis van de fotografie

Steven Wachlin, fotografiehistoricus

De Brabantse fotografie bezit een boeiend verleden dat teruggaat tot diep in de negentiende eeuw. Toen in januari 1839 in Parijs de eerste mededelingen verschenen over de uitvinding van de fotografie, haakte de *Bredasche Courant* er onmiddellijk op in. Als één van de eerste bladen in ons land bracht het regelmatig verslag uit over de nieuwe optisch-chemische afbeeldingstechniek van de Fransman L.J.M. Daguerre. Nog vóór het einde van 1839 werden in Breda daguerreotypen tentoongesteld. De eerste reizende daguerreotypisten maakten in de herfst van 1842 hun opwachting in Den Bosch en Breda. Ook Brabanders zouden zich in de nieuwe techniek bekwamen. In Breda werd in de jaren 1850 en '60 een drietal handleidingen gepubliceerd.

Reizende fotografen trokken van de ene plaats naar de andere gedurende de hele negentiende eeuw. Rond 1860 begonnen de eersten zich te vestigen. In steden en dorpen richtte men niet alleen in huizen maar ook in tuinen ateliers in. Zoals elders kende met name de portretfotografie in Noord-Brabant een grote populariteit. Burgergezinnen kochten portretalbums waarin behalve voor eigen familieleden en vrienden ook plaats werd ingeruimd voor bekende personen. Foto's van vorsten, kunstenaars en predikers kocht men in de boek- en prenthandel.

Vanaf de jaren 1860 verscheen de portretcamera bij steeds meer gelegenheden: bruiloften, jubilea, maskerades en carnaval. Ook fotografeerde men de droeve momenten van het leven zoals post-mortemportretten van overledenen laten zien. Foto's gingen dienst doen als illustratie, zowel in boeken als op bidprentjes.

Rondom het nieuwe medium ontwikkelde zich een netwerk van leveranciers van apparatuur, chemicaliën, lijsten en albums. De nieuwe vakman had de hulp nodig van een drukker voor de typografische verzorging van zijn werk en van de lokale krant voor de plaatsing van zijn advertenties.

De boek- en prenthandel leverde niet alleen portretten van beroemdheden. Het publiek kreeg een steeds grotere behoefte aan foto's van marktpleinen, straten, havens, historische gebouwen en allerlei evenementen. Foto's van kunstvoorwerpen maakten het mogelijk dat een breed publiek kennismaakte met beroemde schilderijen. Vooral vanwege haar natuurgetrouwheid en nauwkeurigheid verdrong de fotografie langzamerhand de handmatige grafische technieken.

Het is opmerkelijk dat er relatief weinig negentiende-eeuwse Brabantse stads- en dorpsgezichten bestaan. Nog geringer is het aantal foto's van het dagelijkse leven. Wel bestaan er foto's van gebeurtenissen met nieuwswaarde zoals een eerstesteenlegging, historische of allegorische optochten, koninklijke bezoeken of rampen als de overstromingen van Maas en Dieze.

De stereofotografie met haar illusie van ruimtelijkheid diende vooral tot amusement en ontspanning. Ze nam de kijker mee naar plaatsen of taferelen die geliefd waren bij het grote publiek. Jammer genoeg bestond er nauwelijks belangstelling voor Brabantse onderwerpen. Alleen van een stad als Den Bosch was een reeks stereofoto's in de handel verkrijgbaar.

Van verdere integratie van de fotografie in de samenleving was sprake toen bleek dat ze ook voor andere dingen kon worden gebruikt dan vrijetijdsbesteding. De overheid, bedrijven en kloosters ontdekten haar waarde als documentatiemiddel en medium voor reclame en propaganda.

De camera begeleidde de aanleg van een nieuwe infrastructuur, vooral de bruggenbouw, en de exploitatie van de Brabantse grond. Opnieuw richtten fotografen hun toestel op historische gebouwen, nu niet om foto's te maken voor de verkoop, maar in dienst van opdrachtgevers die ze gebruikten voor reclamedoeleinden en voor het archief. Ook in kloosters begon men zich de overredingskracht van de fotografie te realiseren. Albumportretten van religieuzen werden door de kloostercongregaties aangewend als hulpmiddelen bij de verbreiding van het geloof.

Al vóór het midden van de negentiende eeuw speelden de geïllustreerde tijdschriften een belangrijke rol bij de verspreiding van kennis. Hieraan werd een belangrijke bijdrage geleverd door de *Katholieke Illustratie* die Henri Bogaerts in Den Bosch vanaf 1867 uitgaf. Houtgraveurs die voor dit weekblad illustraties maakten, gebruikten regelmatig foto's als voorbeeld. Van een chemigrafische verwerking van foto's was pas sprake in 1885 met de komst van de autotypie.

In zijn latere leven verwierf Bogaerts bekendheid met de zogenaamde *Peinture Bogaerts*, een op fotografie gebaseerde reproductietechniek met schilderkunstige effecten.

Door vereenvoudiging van de fotografische opnametechniek vanaf de jaren 1880 gingen ook niet-beroepsfotografen de camera bedienen. Voortaan was het mogelijk heel intieme onderwerpen en momenten in beeld te brengen. Zowel in Den Bosch als in Breda werden verenigingen van amateurfotografen opgericht. Door toedoen van de amateurs werd de fotografie in het algemeen spontaner en persoonlijker.

GEKIEKT

Hoe de hoek Park/Boord er uitzag eind 20e eeuw

En hoe deze plek begin 20e eeuw uitzag

WIST U DAT?

- Het fiscaal voor u aantrekkelijk is om een vijfjarig lijfrentecontract af te sluiten als lid van onze heemkundekring. U kunt dan het betaalde bedrag zonder fiscale drempel als gift op uw inkomen in mindering brengen. Denkt u er ook eens over na om culturele doelen, zoals de heemkundekring, in uw testament op te nemen?
- Het wel erg handig is om een verhuizing of ander e-mailadres dan wel ander telefoonnummer door te geven aan de secretaris van De Drijehornick, zodat wij u kunnen blijven bereiken. Indien u zelf geen e-mailadres heeft, kunt u dan het e-mail-adres van een van uw naasten, indien die geen bezwaar hebben, aan ons doorgeven zodat wij alle heemkundepost naar dat adres kunnen sturen.
- U aan de secretaris e-mailadressen kunt doorgeven van personen of instanties waar-van u denkt dat deze het leuk vinden om onze nieuwsbrief te ontvangen.

ONDERSTAANDE PERIODIEKEN EN ARTIKELEN ZIJN IN HET HEEMHUIS IN TE ZIEN

Tijdschriften die in juli in het Heemhuis zijn ontvangen

Wij keken deze tijdschriften door en troffen de volgende interessante artikelen aan.

D'N Effer nr 2 2022
We nemen een artikel over dat MOET iedereen lezen die vóór 1945 geboren is
Zo maar!
Door Henny Bevers-van den Baar
Voor iedereen die geboren is vóór 1945: WIJ ZIJN DE OVERLEVERS!
Kijk eens naar de veranderingen, die wij hebben meegemaakt. Wij werden geboren vóór: televisie, diepvriesvoedsel, kopieerapparaten, plastic, contactlenzen en ..... de pil. Vóór: radar, creditcards, laserstralen, ballpoints, panty's, afwasmachines, droogtrommels, elektrische dekens, airconditioning en voordat de mens op de maan liep.
Wij trouwden eerst en dan pas woonden we samen!
Wij werden geboren voordat er huismannen waren, computerspelletjes, computer-huwelijken en duobanen. Vóór kinderdagverblijven, groepstherapie en verpleeghuizen.
In onze jeugd waren er kevers en insecten, en heel weinig auto's, en ontstekingen hadden niets te maken met elektronica.
Wij hadden nooit gehoord van TL, TV, CD, FM, video, tapedecks, magnetrons, faxen, kunstharten, kunstnieren, tekstverwerkers, printers, draadloze telefoons, booreilanden, jongens met oorringen, yuppen en bomvrouwen.
Wij waren er vóór de A27 en de E9, en de oecumene, vóór de AOW, WAO, WW en de VUT. We hadden nooit gehoord van pizza's, Mac Donalds en instant koffie.
In onze tijd betekende HEMA: Hollandse Eenheidsprijzen Magazijn, en een zakhorloge kostte daar fl. 1,- . Een ijsje kostte 3 of 5 cent, op een brief plakte je een postzegel van zeven en een halve cent. Een nieuwe auto kostte fl. 2.000,- en een liter benzine 10 cent.
In die tijd was het roken van een sigaret chic en interessant: een pot was om in te koken, aids was het Engelse woord voor helpers. Een relatie had met zaken doen te maken en niet met een bed. Latrelaties had je enkel in een schrootjeswand.
We wisten niet wat eten uit de muur was en al helemaal niet geld uit de muur.
Wij zijn de laatste generatie die dacht dat je een man moest hebben om een baby te krijgen. Geen wonder dat we af en toe helemaal in de war zijn!!
Daarom lijkt het beste om nu het glas te heffen op ons: **de overlevers**!!

Heem Son en Breugel nr 2 2022
Wat een prachtige uitgave geheel gewijd aan de kerken in Son vanaf circa 800 tot de dag van vandaag: Het Dommelhuis.
Wie van ons kwam en komt regelmatig door of naar Son en zag daar de teloorgang van de grote kerk. En nu staat daar fier Het Dommelhuis.
Lees dit verhaal eens en je bent helemaal op de hoogte.

Helmonds Heem zomer 2022
De Ameide flat bestaat 50 jaar
Wie heeft ooit gehoord dat in 1880 de Ameidewal een riviertje was : de Ameide en dat stroomde dwars door Helmond.
De Groene Gemeente
De geschiedenis van het Groot Goor.
Bent u wel eens langs het Eindhovens kanaal gefietst tot het einde waar dat in de Zuid-Willemsvaart komt?
En dan aan de linkerhand is het Groot Goor.
Lees dit verhaal eens wat daar allemaal gebeurd is , kijk dan op:
//www.heemkundekringhelmont.nl/hheem/scans/Helmonds%20Heem%2057.pdf

ACTIVITEITEN VAN DERDEN

TILBURG UNIVERSITY

Vijf van de negen leden van onze werkgroep Bijnamen van Immaterieel Erfgoed hebben deelgenomen aan een wetenschappelijk onderzoek naar en documentatie van heden-daags taalgebruik in de provincie Noord-Brabant. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Kristel Doreleijers MA onder begeleiding van prof. dr. Jos Swanenberg en prof. dr. Marjo van Koppen, van de Tilburg University. Op 8 juli bezochten zij het Heemhuis.

Vlnr: prof. dr. Jos Swanenberg, onze groepsleden Gerard de Laat en Tiny van de Lockant, Kristel Doreleijers MA en drie van onze groepsleden
(zie foto op volgende pagina)

Vlnr: Kristel Doreleijers MA, en onze groepsleden Jac Coolen, Paulus Aarts en Geert Daamen [foto's: Ruud Bovens]

Vanwege haar 75 jarige bestaan geeft Brabants Heem een boek uit: Jubileumboek Stichting Brabants Heem over Tradities in Brabant.
Indien u onderstaand boek wilt kopen kunt u dat doen via onze heemkundekring. Indien u vóór 31 augustus 2022 inschrijft en betaalt krijgt u € 5 korting. Dan hoeft u maar € 20 over te maken.

Jubileumboek Stichting Brabants Heem
Tradities in Brabant

Een bijzondere inkijk in de vele tradities die Noord-Brabant kent. Door de medewerking van de aangesloten heemkundekringen en erfgoedverenigingen is het boek "Tradities in Brabant" een waardevol, rijk geïllustreerd boek geworden, dat past bij de viering van het 75-jarig bestaan van Brabants Heem op 20 oktober. Dan wordt het boek officieel ten doop gehouden.
De winkelprijs voor het boek is 25 euro. Stichting Brabants Heem is met de uitgever overeengekomen dat leden van heemkundekringen en erfgoedverenigingen een korting van5 euro krijgen als ze vooraf kopen. Het boek kost dan 20 euro. Voorverkoop is mogelijk tot en met 31 augustus 2022. In deze folder leest u hoe die voorverkoop in haar werk gaat.

Samenstelling
Aan het boek hebben honderdtien heemkundekringen/erfgoedorganisaties meegewerkt. Vele plaatselijke tradities zijn aangereikt en opgenomen in het boek. De samenstellers hebben die aangevuld met nog meer bestaande tradities die van generatie op generatie worden doorgegeven. Tegenwoordig spreken we van immaterieel erfgoed.

Het boek wordt 240 pagina dik, kleurig en rijk geïllustreerd. Samenstelling en eindredactie zijn gedaan door Ineke Strouken, Tjeu van Ras en Kees van Kempen, allen bestuurslid van Brabants Heem.
Het ontwerp is van Peter van Gerwen uit Zeeland. Het boek wordt uitgegeven door Positon Uitgeverij Heeze.

Kortingsactie
Speciaal voor heemkundekringen en leden van heemkundekringen geldt: er is een voorverkoop-korting van 5 euro.

Voorverkoop
U kunt een mail sturen aan al uw medewerkers en leden, die zich kunnen aanmelden voor het kopen van een boek bij uw secretariaat of andere contactpersoon. Zo verzamelt u alle bestellingen en vervolgens moet het verschuldigde bedrag worden overgemaakt naar de uitgever. De uitgever zorgt dat de bestelde boeken zo snel mogelijk na 20 oktober worden afgeleverd. Daarna kunt u het boek onder de leden die het hebben besteld verspreiden.

Let wel:
De voorverkoop-actie loopt tot en met 31 augustus. Vanaf 1 september geldt de winkelprijs van 25 euro.
Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via: secretaris@drijehornick.nl

Erfgoed Brabant

Meld je aan voor de Erfgoedcolleges 2022!
In het najaar organiseert Erfgoed Brabant vier erfgoedcolleges met als rode draad '*de Tweede Wereldoorlog in Noord-Brabant'.* Met deze reeks colleges sluiten we aan bij het programma *Brabant Remembers* waarin persoonlijke verhalen over de Tweede Wereldoorlog in Brabant worden verteld. De erfgoedcolleges worden gemodereerd door Liesbeth Hoeven. Liesbeth is gepromoveerd op de verhaal- en herinneringscultuur na de Tweede Wereldoorlog. Als zelfstandig ondernemer adviseert zij organisaties op het gebied van cultuur en erfgoed.

Praktische informatie:

Data 22 september, 29 september, 6 oktober en 20 oktober

Locatie **22 september**: Willem Twee Poppodium, Boschdijkstraat 100, Den Bosch

Locatie **29 september, 6 oktober en 20 oktober**: Willem Twee Toonzaal, Prins Bernhardstraat 4, Den Bosch

Tijdstip: 15.00-17.00 uur; inloop vanaf 14.30 uur

Kosten: €15,- per college; €45,- voor de hele reeks

Aanmelden: via info@erfgoedbrabant.nl o.v.v. titel college en adresgegevens.

TROTS OP EENEIND!

wandelroute met 24 panelen

juli-augustus-september 2022

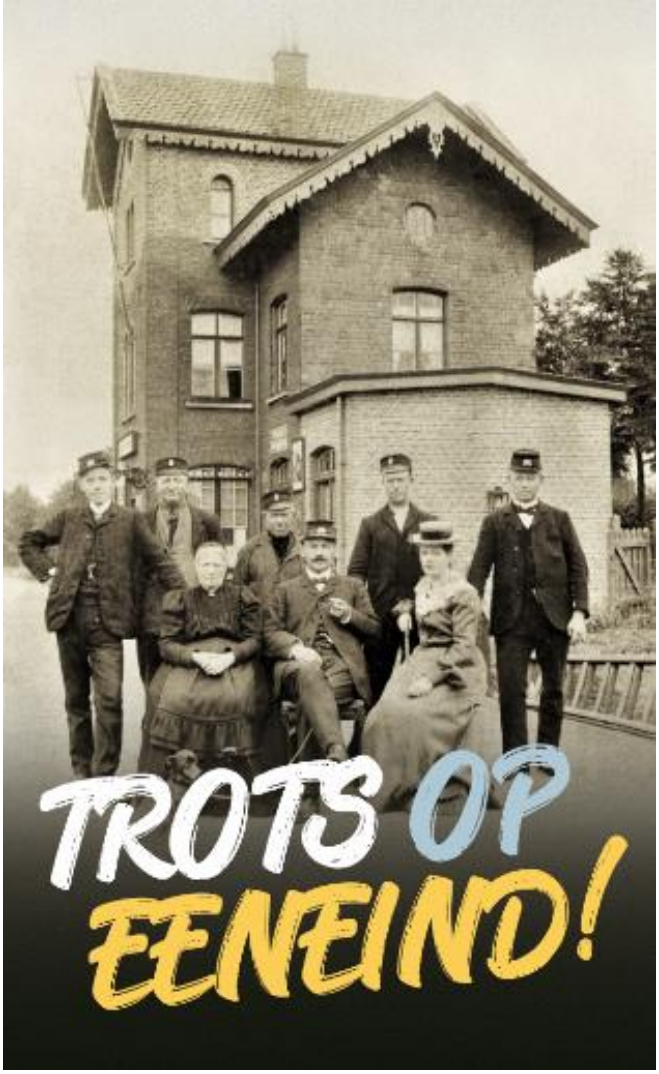

Eeneind barst van de mooie verhalen en de historische gebeurtenissen. Zo was er een station, een postkantoor, meerdere winkeltjes, café' s en zelfs een eigen pompstation. De meesten zijn inmiddels al lang weer verdwenen maar als je iets beter kijkt, dan zie je dat er minder is veranderd dan op het eerste gezicht lijkt. Dat zit hem niet in de stenen, maar vooral in de mensen en de tradities. Showkorps O&V, Het Gilde, Ezeltjesdag, de Cultuurdag en het sinterklaasfeest zijn enkele van de vele mooie clubs en activiteiten die nog elk jaar te bewonderen zijn op het Eeneind. Sommige al meer dan 100 jaar en dat is best bijzonder in een tijd waarin alles steeds sneller en vluchtiger lijkt te gaan.

Deze wandelroute van 24 panelen geeft een mooi beeld van Eeneind door de jaren heen. Met herinneringen van families die er al generaties lang wonen en verhalen van de nieuwkomers. We hopen mensen te inspireren en met andere ogen naar het Eeneind te laten kijken. Want Eeneind is een buurtschap waar je met recht trots op kunt zijn!

Je kunt een foto maken van de plattegrond of een flyer ophalen bij een van de vier minibiebs die Eeneind rijk is.

Veel wandelplezier!
De wandelroute kan willekeurig gelopen worden en bestaat uit 16 historische panelen en 8 mini-interviews met bewoners van het Eeneind.

Bij een groot aantal panelen is een QR code toegevoegd met extra beeldmateriaal. U kunt deze met uw telefoon scannen.

50 jaar 't Hool
1970-2020

Velen van u zullen winkelcentrum Woensel van de architecten Van den Broek en Bakema kennen. Aangrenzend ligt de zgn. Luxemburgse wijk 't Hool. Die bestaat 50 jaar en daarom wordt er een tentoonstelling georganiseerd.

POP UP TENTOONSTELLING

Wat	maquettes 1:20 van alle types woningen, tekeningen, documenten en foto's.
voor Wie	Iedereen met interesse in de eigen leefomgeving, geïnteresseerden in architectuur, stedenbouw en erfgoed
Waar	vm. winkel van Zeeman: Winkelcentrum Woensel 328-332
Wanneer	vrijdag- en zaterdagmiddagen van 13.30 tot 16.30 uur in de periode 12 augustus tot en met 11 september (en wellicht vaker, als er meer vrijwilligers zijn)

Informatie **janvelleko@gmail.com of 06-539 39 101**

EN TOT SLOT....

Ons mooie Heemhuis waar u dinsdagochtend kunt binnenlopen en op woensdagavond na afspraak uw historische studie kunt verrichten.
Uiteraard zijn (klein-) kinderen ook welkom voor werkstukmateriaal.

DE DRIJEHORNICK
HEEMKUNDEKRING
NUENEN - GERWEN - NEDERWETTEN